

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a jeho členů JUDr. Danuše Novotné, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Tomáše Prokopce v právní věci navrhovatele: **ministr spravedlnosti** se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti kárně obviněnému: **Mgr. R. B.**, soudní exekutor, Exekutorský úřad Praha 10 se sídlem Hostivařská 22, Praha 10, v řízení o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 10. 4. 2009, při ústním jednání konaném dne 6. 9. 2012,

t a k t o :

Podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů v platném znění,

kárně obviněný soudní exekutor

Mgr. R. B.,

soudní exekutor, Exekutorský úřad Praha 10,

je v i n e n t í m , ž e

I. jako soudní exekutor řádně nedoručoval exekuční příkazy a následně prováděl nepravomocné exekuční příkazy v 8 řízeních, kdy

- 1) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 113/06 nebyl exekuční příkaz ze dne 28. 1. 2006, č. j. 3 EX 113/06-12, doručen oprávněnému a povinnému, exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 15. 10. 2007, č. j. 3 EX 113/06-26, byl oprávněnému a povinnému doručován až dne 12. 5. 2009;
- 2) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 130/08 byl exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 22. 8. 2008, č. j. 3 EX 130/08-19, doručen povinnému až dne 7. 5. 2009;
- 3) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 3183/07 nebyl příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 16. 9. 2007, č. j. 3 EX 3183/07-5, doručen oprávněnému;
- 4) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 1157/08 nebyl exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 3 EX 1157/08-16, povinnému doručen vůbec a exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 3 EX 1157/08-14, teprve dne 15. 5. 2009;

- 5) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 298/06 nebyl exekuční příkaz srážkou ze mzdy ze dne 6. 8. 2006, č. j. 3 EX 298/06-21, doručen povinnému;
- 6) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 373/06 nebyl exekuční příkaz na účet stavebního spoření ze dne 16. 7. 2006, č. j. 3 EX 373/06-33, doručen povinnému, exekuční příkaz ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 EX 373/06-58, byl povinnému doručován až dne 13. 8. 2009;
- 7) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 378/06 nebyly exekuční příkazy ze dne 20. 4. 2006, č. j. 3 EX 378/06-22 a č. j. 3 EX 378/06-23, a ze dne 24. 4. 2006, č. j. 3 EX 378/06-26, doručeny oprávněnému;
- 8) ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 186/06 nebyl exekuční příkaz ze dne 14. 4. 2006 doručen oprávněnému a povinnému,

a tím porušil ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu,

II. jako soudní exekutor se dopustil bezdůvodné nečinnosti ve 2 řízeních, a to

1. ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 158/07 od 21. 3. 2007 do 24. 7. 2008;
2. ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 1374/07 od 28. 4. 2007 do 24. 7. 2008;

a tím porušil ustanovení § 2 exekučního řádu,

III.

t e d y

závažně a opětovně porušil povinnosti stanovené právním předpisem,

č í m ž s p á c h a l

kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

IV. Za to mu kárný senát podle ustanovení § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu ukládá

p o k u t u v e v ý š i 10.000 Kč.

Tato pokuta je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu.

V.

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., v platném znění,

s e z p r o š ť u j e

návrhu ministra spravedlnosti v částech, jimiž mu bylo kladeno za vinu, že byl nečinný v řízeních vedených pod sp. zn. 3 EX 99/06, 3 EX 2485/06, 3 EX 4338/05, 3 EX 4376/05, 3 EX 179/07, 3 EX 404/07 a 3 EX 186/06,

neboť tyto skutky nejsou kárným proviněním.

VI.

Řízení o nečinnosti ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 2344/05 se z a s t a v u j e .

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Ministr spravedlnosti (dále též „kárný žalobce“, příp. „žalobce“) podal k Exekutorské komoře České republiky proti soudnímu exekutorovi Mgr. R. B. (dále též „soudní exekutor“, případně „exekutor“) návrh na zahájení kárného řízení pro kárné provinění podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“). Podle citovaného ustanovení v tehdy platném znění „[j]estliže exekutor závažně nebo opětovně porušil povinnost stanovenou tímto zákonem, stavovským předpisem nebo zákonem o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu anebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání, může mu být v kárném řízení uloženo některé z těchto opatření:

- a) napomenutí,
- b) písemné napomenutí,
- c) pokuta až do výše stonásobku minimální mzdy,
- d) odvolání z exekutorského úřadu.“

[2.] Porušení citovaného zákonného ustanovení spatřuje žalobce v tom, že soudní exekutor

- 1) chybně doručoval, popř. nedoručoval řádně rozhodnutí všem účastníkům řízení, a následně prováděl nepravomocné exekuční příkazy celkem v 8 věcech, vedených pod sp. zn. 3 EX 113/06, 3 EX 130/08, 3 EX 3183/07, 3 EX 1157/08, 3 EX 298/06, 3 EX 373/06, 3 EX 378/06 a 3 EX 186/06;
- 2) byl nečinný celkem v 10 řízeních, vedených pod sp. zn. 3 EX 99/06, 3 EX 2344/05, 3 EX 2485/06, 3 EX 4338/05, 3 EX 4376/05, 3 EX 158/07, 3 EX 1374/07, 3 EX 179/07, 3 EX 404/07 a 3 EX 186/06.

Tím exekutor porušil ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu, § 261 občanského soudního řádu („o. s. ř.“) a povinnost postupovat bez zbytečných průtahů a povinnosti stanovené v ustanovení § 2 exekučního řádu a Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů a svým jednáním a postupem ohrozil důvěru veřejnosti v exekutorský úřad.

[3.] K chybnému doručování uvedl kárný žalobce následující:

- ve věci sp. zn. 3 EX 113/06 byl exekuční příkaz postihující nemovitost (č. 1. 12) zaslán pouze katastrálnímu úřadu, nikoliv účastníkům řízení; exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu (č. 1. 26) byl zaslán pouze bance; přesto byly banka i katastrální úřad vyrozuměny o právní moci usnesení o nařízení exekuce;
- ve věci 3 EX 130/08 byl exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu (č. 1. 19) zaslán pouze bance dne 27. 8. 2008, dalším účastníkům nebylo doručováno;
- ve věci 3 EX 3183/07 nebyl příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 16. 9. 2007 (č. 1. 5) doručen oprávněnému; usnesení o nařízení exekuce nebylo doručeno katastrálnímu úřadu;
- ve věci 3 EX 1157/08 byly oba exekuční příkazy na účet u peněžního ústavu (č. 1. 14 a 16) doručeny pouze bankám, přesto však byly vyrozuměny o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce;
- ve věci 3 EX 298/06 nebyl exekuční příkaz srážkou ze mzdy ze dne 6. 8. 2006 (č. 1. 21) doručen povinnému a přesto exekutor zaměstnavatele vyrozuměl o právní moci usnesení o nařízení exekuce; poslední pokus o doručení povinnému proběhl v dubnu 2008 – přestože vyšlo najevo, že se povinný odstěhoval, nepožádal exekutor o ustanovení opatrovníka;
- ve věci 3 EX 373/06 u exekučního příkazu na nemovitost (č. 1. 10) a exekučního příkazu na movité věci (č. 1. 9) chybí doručenky od oprávněného; u exekučního příkazu na účet u peněžního ústavu (č. 1. 27) chybí doručenka od povinného; exekuční příkaz na účet stavebního spoření (č. 1. 33) byl zaslán pouze bance; u exekučního příkazu na účet (č. 1. 41) chybí doručenka od povinného; exekuční příkazy na srážky ze mzdy (č. 1. 43 a 58) byly doručeny pouze zaměstnavateli; přesto však bylo bankám hromadně zasláno vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce a informace, že exekuční příkaz č. 1. 37 nabytí právní moci (tento skutečně právní moci nabyt, ostatní však nikoliv);
- ve věci 3 EX 378/06 u exekučního příkazu na účet u peněžního ústavu (č. 1. 22), exekučního příkazu na účet (č. 1. 23) a exekučního příkazu na účet stavebního spoření (č. 1. 26) chybí doručenky od oprávněného a přesto byly banky vyrozuměny o nabytí právní moci;
- ve věci 3 EX 186/06 byl exekuční příkaz na účet stavebního spoření (č. 1. 25) doručen pouze bance a přesto byla banka vyrozuměna o nabytí právní moci.

[4.] Kárný žalobce uvedl, že podle ustanovení § 49 odst. 4, 5 exekučního řádu exekutor doručí exekuční příkaz oprávněnému, povinnému a dalším osobám, kterým se podle zvoleného způsobu exekuce doručuje usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podle o. s. ř. a do vlastních rukou se doručuje v případech, v nichž podle zvoleného způsobu exekuce o. s. ř. stanoví, že se doručuje do vlastních rukou usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Z toho plyne, že pokud byl exekuční příkaz zaslán pouze poddlužníkovi, nemohl nabyt právní moci. Exekuční příkaz v exekučním řízení je totiž srovnatelným úkonem s nařízením výkonu rozhodnutí podle § 261 o. s. ř. a proto je pro jeho realizaci třeba nejen, aby bylo v právní moci usnesení o nařízení exekuce, nýbrž také, aby nabytí právní moci exekuční příkaz. Za situace, kdy exekuční příkaz byl doručen pouze poddlužníkovi povinného a právní moci nabylo jen usnesení o nařízení exekuce, neměl být poddlužník vyrozuměn o právní moci. Účastníkovi tak byla fakticky odňata možnost bránit se proti exekučnímu příkazu návrhem na zastavení v té části, kterou exekuční příkaz postihuje.

- [5.] K tvrzení nečinnosti exekutora kárný žalobce uvedl, že ji zjistil celkem v 10 věcech:
- ve věci 3 EX 99/06 byl zjištěn průtah od 14. 11. 2006, kdy byl vydán exekuční příkaz srážkou ze mzdy, až do 8. 9. 2008, kdy byl ve spise učiněn poslední úkon (vyznačení doložky právní moci), nenásleduje žádné vyrozumění o právní moci;
 - ve věci 3 EX 2344/05 byla exekuce nařízena 6. 4. 2005; průtah nastal od 9. 8. 2006, kdy byl vydán příkaz srážkou ze mzdy (č. l. 10), který byl doručen pouze oprávněnému a žádný další úkon ve spise není vyznačen;
 - ve věci 3 EX 2485/06 byla exekuce nařízena 14. 11. 2006, právní moc byla vyznačena dne 23. 4. 2007 a od té doby nebyl učiněn žádný úkon;
 - ve věci 3 EX 4338/05 byla exekuce nařízena 20. 12. 2005, průtah nastal od 26. 7. 2006, kdy byl exekutor VZP informován, že povinný byl do 8. 5. 2006 ve vazbě, až do 5. 8. 2008, kdy požádal o novou součinnost VZP a následně 6. 8. 2008 o součinnost GR VS;
 - ve věci 3 EX 4376/05 byl vydán stejný exekuční titul jako u 3 EX 4338/05, exekuce byla nařízena 27. 12. 2005 a průtah byl obdobný;
 - ve věci 3 EX 158/07 byl průtah od 21. 3. 2007, kdy exekutor vydal exekuční příkaz přikázáním pohledávky z účtu (č. l. 13) až do 24. 7. 2008, kdy požádal o součinnost Městský úřad Židlochovice;
 - věc 3 EX 1374/07 souvisí s předchozím spisem, průtah byl zjištěn od 28. 4. 2007, kdy byly činy úkony k doručení, až do 17. 9. 2008, kdy bylo zasláno usnesení o nařízení exekuce katastrálnímu úřadu;
 - ve věci 3 EX 179/07 byla exekuce nařízena 11. 12. 2006, není však vykázáno doručení povinnému, průtah nastal od 6. 6. 2007, kdy byl vydán exekuční příkaz;
 - ve věci 3 EX 404/07 byla exekuce nařízena 3. 1. 2007, průtah nastal od 14. 2. 2007, kdy byly vydány 2 exekuční příkazy;
 - ve věci 3 EX 186/06 začala nečinnost od 20. 5. 2008, kdy byly exekutorovi doručeny námitky povinného proti příkazu k úhradě nákladů exekuce (č. l. 48). Ze spisu není patrné, jak bylo s těmito námitkami naloženo a na příkazu je jen ručně poznamenáno „zrušeno“. Pokud však exekutor námitkám v plném rozsahu nevyhoví, je povinen je bez zbytečného odkladu postoupit soudu.

[6.] Kárný žalobce souhrnně konstatuje, že exekutor zůstal bezdůvodně nečinný v rozmezí nejméně 12 měsíců, čímž porušil i Listinu základních práv a svobod. Pokud by byl v některých případech přesvědčen o tom, že další lustrace majetku povinného nepovedou k vymožení závazků povinného, neboť se jedná o osoby nemajetné, měl možnost vyzvat oprávněného k podání návrhu na zastavení exekuce, případně tento návrh učinit sám, a nikoliv svou nečinností řízení uměle prodlužovat.

[7.] Na základě uvedeného kárný žalobce uvádí, že pochybení Mgr. B. jsou natolik závažná, aby bylo jeho jednání posouzeno jako kárné provinění ve smyslu § 116 odst. 2 exekučního řádu a aby mu bylo uloženo přiměřené kárné opatření.

II. Vyjádření soudního exekutora a jeho doplnění

[8.] Obviněný exekutor ve vyjádření ze dne 20. 5. 2009 uvedl, že doručování písemností je činěno tak, aby nebyl znemožněn výkon exekuce. Protože jsou známy případy, kdy povinný – byť měl doručeno usnesení o nařízení exekuce – vybral z účtu peněžní prostředky, a to bez ohledu na možné trestně právní důsledky, jsou exekuční příkazy doručovány tak, aby uvedené nenastalo.

[9.] Usnesení o nařízení exekuce je doručováno neprodleně a je pochopitelné, že nabývá právní moci dříve než jednotlivé exekuční příkazy. Podle § 9 odst. 3 vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, je toto vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce doručeno i osobám, kterým se doručuje exekuční příkaz. Nejedná se proto o odnětí možnosti účastníkovi bránit se proti exekučnímu příkazu, nýbrž o systémový krok.

[10.] K jednotlivým spisům exekutor uvádí, že veškeré dokumenty byly řádně doručeny nebo byl alespoň učiněn pokus o doručení.

[11.] K tvrzené nečinnosti exekutor oponuje, že žádný právní ani stavovský předpis otázku nečinnosti v exekučním řízení neupravuje. Pokud si proto ministerstvo zavedlo lhůtu 12 měsíců bez toho, aby o tom informovalo exekutory, je to „poněkud neobvyklé“.

[12.] Exekuční řízení je vedeno za účelem vymožení pohledávky oprávněného a proto je-li zřejmé, že povinný nepracuje a nevlastní žádný majetek, je spis po dohodě s oprávněným dáván na tzv. dlouhodobou lhůtu a není dáván podnět k zastavení řízení, jelikož oprávněný má zájem na vymožení pohledávky a nikoliv na zastavení řízení pro negativní lustraci. Výslovným požadavkem oprávněných je řízení nezastavovat, nýbrž jednou za 9-18 měsíců provést nové šetření ohledně majetku povinného a pokud je opět negativní výsledek, spis se vrací na dlouhodobou lhůtu. Ani cílem exekutora není rychle se „zbavit prázdných věcí“, protože je odměňován z vymoženého plnění. Jakkoliv to proto může v některých spisech vypadat jinak, o skutečnou nečinnost se nejedná. Se všemi 10 spisy je i nadále pracováno.

[13.] Ve věci 3 EX 404/07 byl dne 2. 4. 2008 učiněn dotaz na exekutora s přednostním pořadím při prodeji nemovitosti, odpověď není vykázána. Exekutor proto nechápe, proč je průtah datován od 14. 2. 2007.

[14.] Exekutor uvádí, že vždy postupoval zcela v souladu se zákonem a že se ani v jednom případě kárného provinění nedopustil. Proto navrhuje zproštění kárného obvinění.

[15.] Mgr. B. zaslal soudu dne 24. 8. 2012 dodatečné vyjádření. V něm k tvrzenému nedoručování exekučních příkazů uvedl, že ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu hovoří pouze o tom, *komu* se exekuční příkaz doručí, nikoliv však, *kdy* se tak má stát. Je pak na samotném exekutorovi, „*který spisu věnuje roky své práce*“, aby s přihlédnutím ke všem okolnostem a způsobu vymáhání rozhodl, „*kdy nastal ten správný čas pro doručení konkrétního rozhodnutí účastníkům, aby nedošlo ke zmaření celé exekuce*“. K jednotlivým řízením uvedl následující:

- 3 EX 113/06: exekuční příkaz postihující nemovitosti byl skutečně zaslán jen katastrálnímu úřadu. Téhož dne (č. l. 13) však byl zástupce oprávněného informován o přerušení řízení (§ 14 zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí) z důvodu, že předchází exekuční příkaz jiného exekutora ze dne 8. 7. 2004. Protože dotazem u tohoto exekutora bylo zjištěno, že výtěžek z dražby nepokryje ani jejich pohledávku, nebyl z důvodu hospodárnosti exekuční příkaz účastníkům rozeslán a následně byl zrušen (č. l. 40). Exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu (č. l. 26) byl poslán bance s vědomím, že se účet nachází v debetu; následně byl doposlán účastníkům. Vyrozumění o právní moci zasláno být muselo.
- 3 EX 130/08: exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu povinné nebyl doručen záměrně z důvodu zjištění zůstatku na účtu v bance a byl jí doručen až 7. 5. 2009 když bylo zjištěno, že banka má pro tento příkaz narezervovány finanční prostředky.
- 3 EX 3183/07: příkaz k úhradě nákladů exekuce nebyl oprávněnému doručen proto, že náklady exekuce nebyly vymoženy. Nebyl však doručen ani povinnému, jelikož se zásilka vrátila jako nedoručená. Později nebyl doručován proto, že nesplňoval náležitosti exekučního řádu po jeho novele. V této exekuci nebylo vymoženo nic a byla zastavena obvodním soudem z důvodu nemožnosti přesně určit osobu povinného. Nedoručení usnesení o nařízení exekuce katastrálnímu úřadu bylo dáno šetřením prostředků exekutora, jelikož nelze-li povinného identifikovat, nemá smysl takové usnesení zasílat katastrálnímu úřadu.
- 3 EX 1157/08: exekuční příkazy na účty byly doručovány pouze bance, jelikož exekutor měl informaci o tom, že jsou debetní.
- 3 EX 298/06: exekuční příkaz srážkami ze mzdy nebyl povinnému doručován, neboť z předchozí praxe bylo exekutorovi známo, že na uvedené adrese nebydlí. Navíc plátce mzdy byl poučen o tom, že je povinen vyplatit sražené částky mzdy po právní moci exekučního příkazu. Ostatně podle informace plátce mzdy předcházelo dané exekuci 5 dalších, takže další vyrozumění by byla stejně zbytečná. O ustanovení opatrovníka nebylo nutno žádat, jelikož při posledním pokusu o doručení povinnému v dubnu 2008 bylo zjištěno, že se povinný odstěhoval.
- 3 EX 373/06: exekuční příkaz č. l. 33 povinnému poslán nebyl, protože na základě informace banky o jeho neúplnosti nebyl účet povinného blokován. Exekuční příkaz srážkami ze mzdy (č. l. 58) v době kontroly skutečně nebyl povinnému doručen, protože jeho doručení mohlo exekuci v dalších způsobech zmařit. Byl proto doručen až „*ve správném okamžiku*“.
- 3 EX 378/06: exekuční příkazy č. l. 22, 23 a 26 nebyly doručovány oprávněnému, jelikož zůstatky na účtech se pohybovaly ve stokorunách, což v případě pohledávky ve výši cca 1 mil. Kč představuje nicotný výnos a vyvolávání „zbytečné naděje“. Oprávněnému byly proto tyto exekuční příkazy poslány teprve následně.
- 3 EX 186/06: exekuční příkaz č. l. 25 nebyl doručen účastníkům, protože z probíhajícího jednání vplynuly informace, že povinný částečně plnil na účty oprávněných a nebylo tak třeba přistoupit k realizaci exekučního příkazu.

Ze všech prezentovaných případů exekutor dovozuje, že se v nich projevila jeho dlouholetá praxe, kdy k doručování dochází teprve v okamžiku, kdy to má význam pro vymožení pohledávky „*a ne slepě a automaticky v okamžiku jejich vydání*“. Jakékoliv svoje pochybení proto Mgr. B. odmítá.

[16.] K tvrzené nečinnosti Mgr. B. uvádí, že kontrola jeho úřadu proběhla velmi nečekaně a překvapením pro něj bylo, že povinnost provést úkon vedoucí k nalezení majetku povinného je dána nejméně jednou ročně, což prý plyne z interních směrnic ministerstva spravedlnosti, o nichž však žádný z exekutorů nevěděl. Navíc, ministr není exekutorům nadřízen a každé řízení je třeba hodnotit konkrétně nejen z hlediska rychlosti, nýbrž též účelnosti. Ke konkrétním případům exekutor uvádí:

- 3 EX 99/06: exekuční příkaz byl vydán 14. 11. 2006, od 8. 12. 2006 však začal povinný splácet a nebylo proto třeba jej vyrozumívat o právní moci usnesení.
- 3 EX 2344/05: exekuční příkaz ze mzdy nebyl doručen povinnému, neboť bylo následně zjištěno, že povinný svůj pracovní poměr ukončil. Dne 24. 9. 2007 byla provedena součinnost na VZP (č. l. 11) za účelem zjištění nového zaměstnavatele. Navíc, nepřetržitě byly činěny úkony v souvisejícím spise 706/05, který napadl dříve.
- 3 EX 2485/06: zde byl stejný povinný jako u spisů 2344/05 a 706/05. V rámci hospodárnosti bylo pracováno se spisem 706/05 a informace byly předávány do spisů souvisejících.
- 3 EX 4338/05: exekutor ve svém vyjádření vypisuje všechny úkony, které učinil v období od 23. 12. 2005 (doručení usnesení soudu o nařízení exekuce) do 26. 7. 2006, kdy byl v rámci součinnosti informován VZP. Poté byly dne 1. 8. 2008 zjišťovány informace z výpisu dat registru živnostenského podnikání ARES (č. l. 15), následovala příprava na výjezd (č. l. 17) a poté 5. 8. 2008 součinnost s VZP. Dne 19. 12. 2006 byl učiněn výpis z centrální evidence obyvatel za účelem zjištění adresy povinného (č. l. 13) a dne 14. 8. 2007 byl proveden výjezd (č. l. 15).
- 3 EX 4376/05: tento spis souvisí s předchozím, neboť se jednalo o stejného povinného.
- 3 EX 158/07: tvrzená nečinnost mezi úkonem provedeným dne 21. 3. 2007 (č. l. 13) a 24. 7. 2008 (č. l. 17) představovala čekání na odpověď na součinnost od VZP ze dne 7. 2. 2007 (č. l. 11). Odpověď od VZP došla až dne 5. 11. 2007 (č. l. 16), tedy po 9 měsících. Z této odpovědi vyplynulo, že povinný nic nemá a nikde nebydlí, nicméně oprávněný odmítá jakákoliv řízení zastavovat pro nemajetnost. Náklady u takto zastavených exekucí nese exekutor a proto učinil zoufalý dotaz dne 24. 7. 2008 ještě na Městský úřad Židlochovice. V takových případech prý nejde učinit vůbec nic: buď si stěžuje oprávněný, že exekutor nevymáhá, anebo přijde kontrola a něco najde.
- 3 EX 1374/07: zde jde o související spis, kdy úkony byly z důvodu hospodárnosti prováděny jen v jednom řízení.
- 3 EX 179/07: dne 6. 6. 2007 byl vydán exekuční příkaz a dne 23. 1. 2008 se na exekutorský úřad obrátila společnost Viriditas, spol. s r. o., kterou povinný zplnomocnil, aby jednala o uhrazení jeho závazku. V následujícím období probíhala jednání s touto společností.
- 3 EX 404/07: kárný žalobce údajně přehlédl žádost o poskytnutí součinnosti ze dne 5. 10. 2007 adresovanou VZP.
- 3 EX 186/06: dne 20. 5. 2008 byly exekutorovi doručeny námitky povinného proti příkazu k úhradě nákladů exekuce a dne 24. 6. 2008 byl tento příkaz zrušen.

Exekutor tvrdí, že nebyl bezdůvodně nečinný ani v jednom z uvedených řízení. Pokud se jedná o zastavení exekuce, jedná se o návrh výlučně v dispozici oprávněného. Ochota oprávněných podávat návrh na zastavení exekuce pro nemajetnost je z pochopitelných důvodů téměř nulová a oprávnění často zastávají názor, že aktuální nemajetnost povinného neznámá, že se v budoucnu nestane opět majetným, což ostatně odpovídá i nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS-st. 23/06.

III. Řízení před Nejvyšším správním soudem

[17.] Nejvyšší správní soud převzal dle čl. I., bodu 28. zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění exekuční řád a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 7/2009 Sb., rozhodování v kárných věcech soudních exekutorů. V souladu s bodem 7., čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 183/2009 Sb. byla Nejvyššímu správnímu soudu Exekutorskou komorou ČR předána spisová dokumentace i k předmětnému kárnému řízení.

[18.] Z důvodu předložení návrhu Nejvyššího správního soudu Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení přechodných ustanovení k části první, čl. II., bodů 3., 4., 5., 6., a 7. zákona č. 183/2009 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem, bylo kárné řízení v uvedené věci usnesením kárného senátu ze dne 2. 12. 2009 přerušeno. Ústavní soud nálezem ze dne 3. 8. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 38/09 (č. 269/2011 Sb.), tento návrh zamítl. Tím pominul důvod přerušování řízení, a proto soud rozhodl usnesením ze dne 6. 10. 2011 o pokračování v řízení.

[19.] Na toto řízení se vztahuje přechodné ustanovení zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 3. platí, že „[n]estane-li se dále jinak, použije se pro kárné řízení, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zákon č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Kárné provinění se posoudí a kárné opatření se uloží podle dosavadních právních předpisů.“

IV. Skutečnosti zjištěné z exekučních spisů a z vyjádření exekutora

[20.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu (dále též „kárný soud“) si vyžádal předmětné exekuční spisy a z jejich obsahu a ze shora citovaných písemných vyjádření Mgr. B. k výše popsanému chybnému doručování celkem v 8 exekučních řízeních konstatuje následující:

- Ve věci oprávněného ČFU, spol. s r. o. proti povinné I. J. byl pod č. j. 3 EX 113/06-12 exekuční příkaz ze dne 28. 1. 2006 postihující blíže specifikované nemovitosti skutečně zaslán pouze Katastrálnímu úřadu pro Jihočeský kraj. Rovněž exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 15. 10. 2007 (č. l. 26) byl zaslán jen ČSOB; přesto byly banka i katastrální úřad vyrozuměny o právní moci usnesení o nařízení exekuce. Mgr. B. je třeba přisvědčit v tom, že zástupce oprávněného byl informován o přerušování řízení (č. l. 14) z důvodu dřívějšího exekučního příkazu jiného exekutora postihujícího stejné nemovitosti, nicméně povinnému tato informace sdělena nebyla. Ke zrušení předmětného exekučního příkazu č. j. 3 EX 113/06-12 došlo až dne 4. 5.

2009, tedy po více než 3 letech. K tvrzenému „doposlání“ exekučního příkazu na č. l. 26 došlo až dne 12. 5. 2009, tedy rovněž teprve po podání kárného návrhu.

- Ve věci oprávněného Komerční banka, a. s. proti povinné I. K., vedené pod sp. zn. 3 EX 130/08, byl exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 22. 8. 2008 zaslán nejprve pouze bance (dne 27. 8. 2008), oprávněnému bylo doručeno dne 22. 8. 2008, povinné však až dne 7. 5. 2009. Kárný žalobce se proto mylí, pokud tvrdí, že nebylo doručováno žádnému z účastníků, neboť oprávněnému doručeno bylo neprodleně. Povinné však byl předmětný exekuční příkaz doručen až po podání kárného návrhu.
- Ve věci oprávněné Telefónica O2 Czech Republic, a. s. proti povinnému J. P. vedené pod sp. zn. 3 EX 3183/07 nebyl příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 16. 9. 2007 (č. l. 5) doručen oprávněnému; v případě povinného byl učiněn pokus o doručení, avšak zásilka se vrátila z důvodu, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Tato zjištění Mgr. B. nerozporoval.
- Ve věci oprávněného Credium, a. s. proti povinnému M. T., vedené pod sp. zn. 3 EX 1157/08, byly oba exekuční příkazy na účet u peněžního ústavu ze dne 17. 7. 2008 (č. l. 14 a 16) doručeny bance a oprávněnému; povinnému byl doručován pouze exekuční příkaz č. l. 14, to však teprve dne 15. 5. 2009. Navrhovateli sice nelze přisvědčit potud, že oba exekuční příkazy byly doručovány pouze bance, jelikož byly doručeny rovněž oprávněnému; povinnému byl však doručován pouze exekuční příkaz č. l. 14, a navíc až po podání kárného návrhu.
- Ve věci oprávněného CAC LEASING, a. s. proti povinnému I. F., vedené pod sp. zn. 3 EX 298/06, byl exekuční příkaz srážkou ze mzdy ze dne 6. 8. 2006 (č. l. 21) doručen zástupci oprávněného dne 8. 8. 2006; pokus doručit povinnému se uskutečnil až 6. 5. 2009 (tj. až po podání kárného návrhu) a bylo zjištěno, že se povinný odstěhoval. Přesto exekutor zaměstnavatele vyrozuměl o právní moci usnesení o nařízení exekuce. Skutečnost, že pokus doručit povinnému byl učiněn až po podání kárného návrhu, Mgr. B. nerozporuje.
- Ve věci oprávněného Pekařna Liberec, a. s. proti povinnému V. B. vedené pod sp. zn. 3 EX 373/06 byl exekuční příkaz ze dne 25. 3. 2006 (č. l. 10) doručen 19. 6. 2006 povinnému, 29. 3. 2006 katastrálnímu úřadu a dne 21. 4. 2006 oprávněnému. Exekuční příkaz ze dne 25. 3. 2006 (č. l. 9) byl doručen dne 21. 4. 2006 oprávněnému a 19. 6. 2006 povinnému. Exekuční příkaz na účet u peněžního ústavu ze dne 5. 6. 2006 (č. l. 27) byl doručen oprávněnému dne 5. 6. 2006 a povinnému 19. 6. 2006 (poznámka NSS: ve společné obálce s dalšími exekučními příkazy). Exekuční příkaz na účet stavebního spoření ze dne 16. 7. 2006 (č. l. 33) byl zaslán pouze oprávněnému a bance, chybí doručeníka povinného. Exekuční příkaz na účet ze dne 2. 9. 2006 (č. l. 41) byl doručen oprávněnému a bance, v případě povinného byla zásilka dne 6. 9. 2006 uložena u pošty, kde nebyla adresátem vyzvednuta. Rovněž exekuční příkaz na srážky ze mzdy ze dne 2. 9. 2006 (č. l. 43) byl doručen oprávněnému a zaměstnavateli; v případě povinného byla zásilka uložena na poště, protože adresát dne 6. 9. 2006 nebyl zastížen a zásilku si nevyzvedl ani později. Exekuční příkaz ze dne 16. 9. 2008 (č. l. 58) byl doručen stejného dne oprávněnému a také zaměstnavateli; povinnému byl doručován až dne 13. 8. 2009 (tzn. po podání kárného návrhu), a protože si zásilku nevyzvedl, byla uložena na poště. Soud na základě zjištěných skutečností souhrnně konstatuje, že v rozporu s tvrzením kárného žalobce nebylo zjištěno, že exekuční příkazy č. l. 9 a 10 nebyly doručeny oprávněnému a č. l. 27 povinnému, když spis příslušné doručeníky obsahuje. Podobně exekuční příkaz č.

1. 43 byl doručován oběma účastníkům řízení. Naopak přisvědčit je třeba žalobci potud, že exekuční příkaz č. 1. 33 nebyl doručen povinnému a exekuční příkaz č. 1. 58 byl povinnému doručován až po podání kárného návrhu.
- Ve věci oprávněného Ing. Z. H. proti povinnému L. J. vedené pod sp. zn. 3 EX 378/06 byl exekuční příkaz ze dne 20. 4. 2006 (č. 1. 22) doručen bance a povinnému (fiktí), zjevně však vůbec nebyl doručován oprávněnému. Stejně tak exekuční příkazy ze dne 20. 4. 2006 (č. 1. 23) a ze dne 24. 4. 2006 (č. 1. 26) byly doručovány jen bance a povinnému a nikoliv oprávněnému. Tuto skutečnost Mgr. B. nepopřel a odůvodnil zbytečností vyvolávat u oprávněného zbytečnou naději, jelikož se jednalo o nicotný finanční výnos.
 - Ve věci oprávněných Z. R. a M. P. proti povinnému B. V. vedené pod sp. zn. 3 EX 186/06 byl exekuční příkaz ze dne 14. 4. 2006 (č. 1. 25) doručen pouze bance. Tuto skutečnost Mgr. B. nerozporuje.
- [21.] K nečinnosti, vytýkané kárným žalobcem Mgr. B. celkem v 10 exekučních řízeních, zjistil kárný soud z obsahu exekučních spisů následující skutečnosti:
- Ve věci oprávněného Eurotel Praha, spol. s r. o. proti povinnému M. H. vedené pod sp. zn. 3 EX 99/06 byl dne 14. 11. 2006 vydán exekuční příkaz srážkami ze mzdy (č. 1. 15), který byl doručen plátcí mzdy J. K., povinnému a oprávněnému. Jako posledním byl tento příkaz doručen povinnému dne 21. 12. 2006. Dalším vykázaným úkonem je skutečně až vyznačení právní moci na tomto exekučním příkazu dne 8. 9. 2008; teprve poté následují úkony další (vyrozumění o nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce ze dne 17. 12. 2008, vyrozumění o zániku pověření k provedení exekuce z důvodu úplného vymožení pohledávky ze dne 9. 1. 2009. Z obsahu spisu (jeho obal) a z vyjádření exekutora nicméně zároveň plyne, že povinný v dané věci splácel svůj dluh v souladu se splátkovým kalendářem.
 - Ve věci oprávněného Český Telecom, a. s. proti povinnému D. P. vedené pod sp. zn. 3 EX 2344/05 byly dne 9. 8. 2006 exekučním příkazem (č. 1. 10) nařízeny srážky ze mzdy; tento příkaz však byl doručen pouze oprávněnému a zaměstnavateli, nikoliv povinnému. Další úkony následovaly až v roce 2009 – exekuční příkazem pohledávky z účtu povinného (25. 3. 2009), další exekuční příkazem pohledávky z účtu povinného (25. 3. 2010) atd. Ze souvisejícího spisu stejných účastníků řízení zn. 3 EX 706/05 nicméně plyne, že dne 24. 7. 2006 byla k VZP podána žádost o součinnost ve vztahu k povinnému D. P., další žádost byla datována ke dni 23. 1. 2007; odpověď na tuto žádost je datována ke dni 24. 9. 2007 a v předmětném spisu je založena pod č. 1. 11 s tím, že v jejím záhlaví je rukou napsáno, že se týká řízení 706/05 a 2344/05. Součástí spisu 3 EX 706/05 je dále sdělení zaměstnavatele povinného ze dne 18. 8. 2006, že dne 11. 7. 2006 byl zrušen pracovní poměr s povinným ve zkušební době. Dne 13. 7. 2007 byl vydán exekuční příkaz prodejem movitých věcí povinného (č. 1. 20). Další úkony (zejména žádosti o součinnost) provedl exekutor v roce 2008. Je tak zřejmé, že ve vztahu k oběma účastníkům řízení (byť ve dvou formálně samostatných řízeních) exekutor v rozhodném období nečinný nebyl. Jakkoliv je totiž pravdou, že označené kopie prováděných úkonů měly být obsaženy v obou spisech, nepovažuje to kárný soud s ohledem na vymezení žalovaného skutku za zásadní pochybení, z něhož by bylo možno dovodit kárné provinění Mgr. B..

- Ve věci oprávněného Telefónica O2 Czech Republic, a. s. proti povinnému D. P. vedené pod sp. zn. 3 EX 2485/06 byla exekuce nařízena usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 14. 11. 2006, toto usnesení nabylo právní moci dne 24. 2. 2007, tato právní moc byla vyznačena dne 23. 4. 2007 a usnesení s vyznačenou právní mocí obdržel Mgr. B. dne 5. 6. 2007. Další úkon však následoval teprve dne 17. 2. 2009 (žádost o poskytnutí součinnosti). Mgr. B. je nicméně třeba přisvědčit, že s ohledem na stejnou osobu povinného jako v řízeních vedených pod sp. zn. 3 EX 2344/05 a 3 EX 706/05 nelze pominout, že vůči této osobě činil úkony v rozhodné době v těchto jiných řízeních a bylo by proto příliš formalistické striktně požadovat, aby stejné úkony činil i v tomto řízení.
- Ve věci oprávněného K. J. proti povinnému R. Š. vedené pod sp. zn. 3 EX 4338/05 byla exekuce usnesením Okresního soudu v Mělníku nařízena dne 20. 12. 2005, dne 26. 7. 2006 byl exekutor VZP na základě žádosti o poskytnutí součinnosti informován, že povinný byl do 8. 5. 2006 ve vazbě, a jeho další úkon následoval až dne 5. 8. 2008, kdy opět požádal o novou součinnost VZP. Mgr. B. je však třeba přisvědčit v tom, že na č. l. 15 je založena informace z registru ARES, datovaná ke dni 1. 8. 2006. Rovněž Mgr. B. správně poukazuje na výpis z centrální evidence obyvatel, datovaný ke dni 19. 12. 2006 a založený v souvisejícím spise stejného povinného zn. 3 EX 4376/05. V tomto souvisejícím spise je zdokumentován též výjezd do místa bydliště povinného (č. l. 15), který se měl uskutečnit dne 14. 8. 2007. Je tak zřejmé, že v daném řízení nebyla zjištěna nečinnost exekutora, která by přesahovala dobu jednoho roku.
- Obdobně ve věci oprávněné Z. J. proti povinnému R. Š. vedené pod sp. zn. 3 EX 4376/05 byla exekuce usnesením Okresního soudu v Mělníku nařízena 27. 12. 2005, dne 26. 7. 2006 byl exekutor VZP na základě žádosti o poskytnutí součinnosti informován, že povinný byl do 8. 5. 2006 ve vazbě, a jeho další úkon následoval dne 6. 8. 2008, kdy požádal o součinnost Generální ředitelství vězeňské služby. Mgr. B. je však i v tomto případě třeba přisvědčit, že na č. l. 15 souvisejícího spisu zn. 3 EX 4338/05 je založena informace z registru ARES, datovaná ke dni 1. 8. 2006. Dále je součástí spisu výpis z centrální evidence obyvatel, datovaný ke dni 19. 12. 2006 a je zde zdokumentován ž výjezd do místa bydliště povinného (č. l. 15), který se měl uskutečnit dne 14. 8. 2007. Je tak zřejmé, že ani v tomto řízení nebyla zjištěna nečinnost exekutora, která by přesahovala dobu jednoho roku.
- Ve věci oprávněného Komerční banka, a. s. proti povinnému J. B. vedené pod sp. zn. 3 EX 158/07 vydal exekutor dne 21. 3. 2007 exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu (č. l. 13) a dalším úkonem byla až žádost o poskytnutí součinnosti ze dne 24. 7. 2008, adresovaná Městskému úřadu Židlochovice. Argumentace Mgr. B., že po celou dobu čekal na odpověď na součinnost od VZP (žádost zaslal 7. 2. 2007, odpověď obdržel dne 5. 11. 2007), není přesvědčivá, jelikož ani poté neučinil vůči povinnému žádný úkon. V tomto řízení proto soud zjistil nečinnost v období od 21. 3. 2007 do 24. 7. 2008.
- V související věci stejných účastníků oprávněného Komerční banka, a. s. proti povinnému J. B. vedené pod sp. zn. 3 EX 1374/07 byl dne 28. 4. 2007 vydán exekuční příkaz a příkaz k úhradě nákladů exekuce, který byl neúspěšně doručován povinnému, dne 17. 9. 2008 bylo Katastrálnímu úřadu pro Jihomoravský kraj odesláno usnesení Okresního soudu Brno – venkov ze dne 23. 2. 2007 o nařízení exekuce. I pokud by soud akceptoval argumentaci Mgr. B., že se v tomto případě

jedná o související řízení s řízením předchozím a úkony byly z důvodu hospodárnosti prováděny vždy jen v jednom spise, lze za první úkon, kterým byla ukončena nečinnost, považovat až žádost o poskytnutí součinnosti ze dne 24. 7. 2008, adresovaná Městskému úřadu Židlochovice (viz výše). V tomto řízení proto soud zjistil nečinnost v období od 28. 4. 2007 do 24. 7. 2008.

- Ve věci oprávněného Raiffeisenbank, a. s. proti povinnému K. B. vedené pod sp. zn. 3 EX 179/07 byla exekuce nařízena usnesením Okresního soudu v Náchodě ze dne 11. 12. 2006, není však vykázáno doručení povinnému, a to ani náhradním způsobem. Dne 6. 6. 2007 vydal Mgr. B. exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu povinného (č. l. 20), který však byl doručen pouze bance. Ze spisu se dále podává, že exekutor mailem komunikoval se společností Viriditas, spol. s r. o., která doložila plnou moc o zastupování povinného – poprvé dne 23. 1. 2008. S ohledem na zjištěnou komunikaci se společností Viriditas, spol. s r. o., k níž došlo právě v období, kdy mělo docházet k nečinnosti a obsahem této komunikace je právě uhrazení pohledávek povinného, namítaná nečinnost exekutora nebyla zjištěna.
- Ve věci oprávněného RENAULT LEASING CZ, spol. s r. o. proti povinnému A. Z., vedené pod sp. zn. 3 EX 404/07, byly dne 14. 2. 2007 vydány exekuční příkazy prodejem movitých věcí povinného (č. l. 8) a prodejem nemovitostí (č. l. 9). Stejněho dne byly podány žádosti o poskytnutí součinnosti. Na tyto žádosti oslovené subjekty postupně odpovídaly; další žádost o poskytnutí součinnosti byla učiněna dne 5. 10. 2007 vůči Vojenské zdravotní pojišťovně, 2. 4. 2008 vůči exekutorovi JUDr. U., následuje zaslání usnesení o nařízení exekuce povinnému 3. 12. 2008 atp. Je tak zřejmé, že v daném případě nečinnost exekutora zjištěna nebyla.
- Ve věci oprávněných Z. R. a M. P. proti povinnému B. V. vedené pod sp. zn. 3 EX 186/06 vydal exekutor dne 7. 5. 2008 příkaz k úhradě nákladů exekuce (č. l. 48), proti kterému podal povinný dne 16. 5. 2008 námítky. Dne 24. 6. 2008 vydal exekutor usnesení (č. l. 51), kterým předmětný příkaz k úhradě nákladů exekuce zrušil. V tomto řízení proto nečinnost exekutora nebyla zjištěna, když navrhovatel zjevně přehlédl usnesení, kterým byl příkaz k úhradě nákladů exekuce zrušen.

V. Průběh ústního jednání

[22.] V průběhu ústního jednání kárný žalobce odkázal na obsah svého návrhu a zejména zdůraznil, že se Mgr. B. v popsanych řízeních dopouštěl protizákonností, spočívajících v chybném doručování exekučních příkazů a v nečinnosti. Oproti písemnému návrhu však výslovně vzal zpět tu jeho část, která se týkala tvrzené nečinnosti ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 2344/05, a to z důvodu, že k této nečinnosti s ohledem na obsah souvisejícího spisu (3 EX 706/05) nedošlo. Druh a výši kárného opatření ponechal kárný žalobce i nadále na úvaze soudu.

[23.] Rovněž Mgr. B. v jednotlivostech plně odkázal na svoje doplněné vyjádření ze dne 24. 8. 2012 a nadále trval na tom, že se žádného protiprávního pochybení nedopustil. Zdůraznil, že ministerská kontrola byla v jeho úřadu provedena jako u jednoho z prvních třech exekutorů a za situace, kdy vůbec nebylo zřejmé, jaký výklad zaujímá ministerstvo k některým zákonným ustanovením (např. k doručování) a jaké požadavky klade na činnost exekutorů; obzvláště, jakou dobu bude posuzovat jako bezdůvodnou nečinnost. Po zjištěních plynoucích z předmětné kontroly nicméně svoji činnost právnímu výkladu

ministerstva přizpůsobil, byť se s ním neztotožňuje. Exekutor k jednotlivým řízením opakovaně uváděl, že výklad ministerstva absolutně neodpovídá potřebám praxe, kdy účelem exekuce je vymožení pohledávek, což je však prakticky nemožné, pokud by např. měl být povinný neprodleně informován o všech exekučních příkazech. V řadě případů pak nedoručoval exekuční příkazy či nekonal prostě proto, že se to jevilo jako zcela neúčelné (např. ze sdělení banky vyplynulo, že účet je v debetu). Rozhodně však svým postupem nepoškodil zájmy účastníků žádného z popsanych exekučních řízení. Proto žádá o zproštění ve vztahu ke všem žalovaným skutkům.

VI. Posouzení věci soudem

VI.a) Případy vytýkaného chybného doručování

[24.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu na základě provedeného dokazování učinil ve vztahu k první skupině vytýkaných skutků, tedy k chybnému doručování, následující skutkové závěry.

[25.] Soud má za prokázáno, že ve věcech vedených pod sp. zn. 3 EX 113/06 a 3 EX 186/06 byly shora citované exekuční příkazy skutečně zaslány pouze bankám, případně katastrálním úřadům, a nikoliv účastníkům řízení.

[26.] Ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 130/08 byl sice exekuční příkaz zaslán neprodleně též oprávněnému, povinné však po více než 8 měsících, a navíc až po podání kárného návrhu. Podobně ve věci sp. zn. 3 EX 373/06 byl exekuční příkaz ze dne 16. 9. 2008 (č. l. 58) povinnému doručován po 11 měsících až dne 13. 8. 2009 (tzn. po podání kárného návrhu).

[27.] Ve věci sp. zn. 3 EX 3183/07 nebyl příkaz k úhradě nákladů exekuce vůbec zaslán oprávněnému; v případě povinného byl učiněn pokus o doručení, avšak zásilka se vrátila z důvodu, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Ve věci 3 EX 1157/08 byly oba exekuční příkazy ihned doručeny bance a oprávněnému; povinnému byl doručován pouze exekuční příkaz č. l. 14, to však teprve téměř po 10 měsících a až po podání kárného návrhu. Ve věci sp. zn. 3 EX 298/06 byl exekuční příkaz zaslán pouze oprávněnému, u povinného bylo zjištěno, že se odstěhoval, to však po 9 měsících od vydání příkazu a až po podání kárného návrhu. Podobně ve věci 3 EX 373/06 byl exekuční příkaz č. l. 33 zaslán pouze oprávněnému a bance, chybí doručeníka povinného. Ve věci 3 EX 378/06 byly exekuční příkazy (č. l. 22, 23 a 26) doručovány jen bance a povinnému a nikoliv oprávněnému.

[28.] V rozporu s tvrzením kárného žalobce obsaženým v písemném návrhu nebylo naopak prokázáno, že by Mgr. B. nedoručoval exekuční příkazy ve věci 3 EX 373/06 (č. l. 9 a 10) oprávněnému a exekuční příkaz ze dne 5. 6. 2006 byl rovněž řádně doručen, tentokrát povinnému. V tomto případě zřejmě kárný žalobce přehlédl, že se v jedné obálce nacházelo několik exekučních příkazů současně. Ve stejné věci bylo prokázáno, že exekuční příkaz č. l. 41 byl doručován povinnému, byť adresát nebyl doručovatelem zastižen. Rovněž exekuční příkaz č. l. 43 byl doručen nejen zaměstnavateli, jak tvrdí kárný

žalobce, nýbrž také oprávněnému a byl učiněn pokus o doručení povinnému, který nebyl zastížen.

[29.] Lze tak shrnout, že ohledně tvrzeného chybného doručování, resp. nedoručování exekučních příkazů a jejich provádění, byť ještě nemohly nabýt právní moci, je třeba přisvědčit kárnému žalobci, že ve všech 8 řízeních byly popsány nedostatky zjištěny, byť nikoliv vždy přesně v té podobě, v jaké je žalobce vymezil v původním návrhu.

[30.] Ohledně právního posouzení tohoto vytýkaného pochybení exekutora je třeba vycházet z ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu, podle něhož „[e]xekuční příkaz doručí exekutor oprávněnému, povinnému a dalším osobám, kterým se podle zvoleného způsobu exekuce doručuje usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu.“ Jak k tomu uvádí i odborná literatura (viz Kasíková, Kučera, Plášil, Šimka, Jirmanová, Hubáček: *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti – komentář*, 1. vyd., C. H. Beck, 2007, str. 182), postup při doručování exekučního příkazu se řídí režimem doručování usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí obsahujících shodný způsob provedení. Ve všech případech se proto exekuční příkaz musí doručit oprávněnému a povinnému a dále se doručuje vždy podle zvoleného způsobu exekuce dalším subjektům: plátcí mzdy (exekuční příkaz srážkami ze mzdy), peněžnímu ústavu (exekuční příkaz přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu), dlužníkovi povinného (exekuční příkaz přikázáním jiné peněžité pohledávky), katastrálnímu úřadu (exekuční příkaz prodejem nemovitostí) a rejstříkovému soudu či orgánu (exekuční příkaz prodejem podniku).

[31.] Podle odst. 5 cit. ustanovení exekučního řádu platí, že „[d]o vlastních rukou se osobám uvedeným v odstavci 4 doručuje v případech, v nichž podle zvoleného způsobu exekuce občanský soudní řád stanoví, že se doručuje do vlastních rukou usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.“ Povinnost doručovat exekuční příkaz do vlastních rukou zákon stanoví např. u exekučního příkazu srážkami ze mzdy (§ 282 odst. 2 o. s. ř.).

[32.] Mgr. B. k těmto vytýkaným pochybením na svoji obranu uvedl, že doručování písemností probíhá tak, aby nebyl znemožněn výkon exekuce. Domnívá se, že citované ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu výslovně hovoří pouze o tom, komu se exekuční příkaz doručuje, avšak nikoliv, kdy tak musí exekutor učinit. V každém z konkrétních řízení pak rozvádí, v čem spočívala racionalita jeho postupu (hospodárnost řízení, kdy bylo zjevné, že povinný je nemajetný; obava ze zmaření exekuce; nevyvolávání zbytečné naděje u oprávněného; formální nedostatky exekučního příkazu; informace plynoucí z jiných spisů vztahující se ke stejné osobě povinného atp.).

[33.] K tomu soud uvádí, že interpretace ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu předestřená Mgr. B. je nepřijatelná. Pokud totiž zákonná norma stanoví jednoznačnou povinnost doručit exekuční příkaz určitým osobám, je z povahy věci zřejmé, že tak musí exekutor učinit bez zbytečných odkladů. Je totiž vhodné připomenout, že v tomto řízení působí exekutor jako orgán veřejné moci, nikoliv jako soukromá osoba. Limity jeho činnosti proto zásadně představuje zásada, podle níž stát (a přeneseně veškerá veřejná moc) může činit pouze to, co zákon výslovně stanoví (čl. 2 odst. 3 Ústavy, podobně čl. 2 odst. 4 Listiny) a nikoliv vše, co není zákonem výslovně zakázáno. Jeho argument proto platí přesně naopak: pokud zákonná norma exekutorovi jako představiteli veřejné moci

výslovně neumožňuje v rámci vlastního uvážení nedoručovat exekuční příkaz, resp. doručit jej až později, musí platit, že jej stíhá povinnost provést doručení bez zbytečného odkladu. Jakýkoliv jiný výklad citovaného zákonného ustanovení považuje soud za nepřijatelný. Pokud by totiž měl platit výklad odlišný a tento by se měl rozšířit, otevřela by se stavidla svévole veškeré veřejné moci: správní orgány a soudy by nemusely respektovat žádné zákonné lhůty ani další své povinnosti, pakliže by seznaly, že to není racionální.

[34.] Veškerou argumentaci Mgr. B. proto kárný soud vnímá jako zdůvodnění motivů, pro které v daných řízeních postupoval tak, jak je popsáno výše. Žádný z těchto motivů však nemůže ospravedlnit opakované a soustavné porušování jednoznačného znění zákonných ustanovení.

[35.] Lze tak učinit dílčí závěr, že jestliže z ustanovení § 49 odst. 4 exekučního řádu výslovně plyne povinnost doručit exekuční příkaz oprávněnému i povinnému, je zcela zřejmé, že tato povinnost je dána bez zbytečného prodlení a exekutor nemá žádný prostor pro úvahu, zda je v konkrétním případě možno některému účastníkovi (zejména povinnému) doručit exekuční příkaz později, nebo dokonce nedoručit vůbec. Pokud Mgr. B. tuto svoji povinnost ve všech shora popsaných 8 případech porušil, dopustil se závažného a opětovného porušení zákona, které naplňuje kárnou odpovědnost zakotvenou v ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu.

VI.b) Vytýkaná nečinnost

[36.] K tvrzené nečinnosti Mgr. B. ve shora popsaných 10 řízeních kárný soud konstatuje, že tato nečinnost byla prokázána pouze ve 2 řízeních. Ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 158/07 trvala více než 15 měsíců (21. 3. 2007 – 24. 7. 2008) a ve věci sp. zn. 3 EX 1374/07 více než 14 měsíců (28. 4. 2007 – 24. 7. 2008).

[37.] Kárný soud naopak neshledal průtahy ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 2485/06. Jak bylo totiž podrobně popsáno výše, exekutor v rozhodném období nebyl vůči účastníkům řízení nečinný, byť úkony, které prováděl, byly formálně vykázány v jiné věci. Rovněž v řízeních vedených pod sp. zn. 3 EX 4338/05 a 3 EX 4376/05 exekutor prováděl úkony, podrobně popsané výše. V řízení vedeném pod sp. zn. 3 EX 179/07 kárný soud neshledal nečinnost, jelikož časový odstup mezi úkony exekutora nepřesahoval 7 měsíců. Rovněž ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 404/07 nelze přisvědčit žalobci, že průtahy trvaly od 14. 2. 2007 po blíže neurčenou dobu, jelikož současně s předmětnými příkazy byly podány žádosti o poskytnutí součinnosti, na které postupně exekutor dostával odpovědi, a další žádost o poskytnutí součinnosti podal dne 5. 10. 2007, tedy bez neodůvodněných průtahů. Žalobce se rovněž mýlí, pokud tvrdí, že Mgr. B. ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 186/06 s námitkami povinného proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 7. 5. 2008 nijak nenaložil, jelikož z obsahu spisu plyne, že dne 24. 6. 2008 exekutor tento příkaz zrušil. Pokud v průběhu ústního jednání kárný žalobce namítl, že toto zrušovací usnesení bylo účastníkům doručeno až téměř po 5 měsících, je třeba uvést, že tento skutek byl žalován jako nečinnost a nikoliv chybné doručování a kárný soud se proto cítí být vázán tímto vymezením skutku. Protože v řízení nebylo zpochybněno, že předmětné usnesení bylo

skutečně vydáno již 24. 6. 2008, tvrzené nečinnosti ve vztahu k námitkám povinného proti příkazu k úhradě nákladů exekuce se exekutor nedopustil. Ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 99/06 kárný soud vycházel ze skutečnosti, že hned po vydání exekučního příkazu srážkami ze mzdy povinný začal splácet danou pohledávku a proto tvrzená nečinnost exekutora nemohla mít žádné negativní dopady do právního postavení účastníků řízení.

[38.] V těchto částech návrhu kárného žalobce, týkajících se označených sedmi exekučních řízení, proto soud Mgr. B. zprostil, neboť dospěl k závěru, že tyto skutky nepředstavují kárné provinění (§ 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb.).

[39.] Řízení ve věci vedené pod sp. zn. 3 EX 2344/05 kárný soud podle ustanovení § 19 odst. 4 ve spojení s § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb. zastavil, protože kárný žalobce v průběhu ústního jednání vzal tento návrh výslovně zpět.

[40.] Mgr. B. kárnému žalobci oponuje, když tvrdí, že žádný právní předpis neupravoval otázku nečinnosti v exekučním řízení a ministerstvo si svévolně zavedlo lhůtu 12 měsíců svojí vlastní metodikou. K tomu kárný soud uvádí, že v rozhodné době skutečně ještě neplatilo výslovné ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu, podle něhož „[p]ověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.“ Není však pravdou, že povinnost exekutora postupovat bez zbytečných průtahů neexistovala, resp. že by plynula teprve z metodiky ministerstva spravedlnosti, se kterou nebyli exekutoři seznámeni. Tato povinnost je totiž odvozena z jedné ze základních procesních zásad řízení vyjádřené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a soudní exekutor byl povinen tuto zásadu dodržovat na základě ustanovení § 2 věta druhá exekučního řádu.

[41.] Jak je konstantně judikováno, právo na řízení bez průtahů je součástí práva na spravedlivý proces, jehož se může domáhat každý v každém stadiu řízení. Z judikatury Ústavního soudu, který je nejdůležitějším vykladačem ústavních norem, pak bez jakýchkoliv důvodných pochybností plyne, že citovaný čl. 38 odst. 2 Listiny se vztahuje nejen na činnost soudů, nýbrž také ostatních orgánů ochrany práva, mezi které spadá soudní exekutor, ale také třeba i správní orgány (náleznost sp. zn. II. ÚS 225/01). Je vhodné rovněž připomenout, že „nečinnost soudního exekutora ... představuje skutek trvající, jehož podstatou je vyvolání a následné udržování protiprávního stavu, přičemž za ukončení tohoto protiprávního stavu se považuje úkon směřující k jeho odstranění, tedy procesní úkon směřující k vymožení pohledávky oprávněného, případně jiný úkon směřující ke skončení exekuce“ (rozhodnutí kárného senátu NSS ze dne 30. 5. 2011, č. j. 14 Kse 3/2011 - 43).

[42.] Exekutor je tedy povinen v řízení postupovat bez zbytečných průtahů, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení či třetích osob. Ostatně, tato skutečnost plyne rovněž ze setrvalé rozhodovací praxe Kárné komise Exekutorské komory, kdy např. v rozhodnutí ze dne 9. 10. 2007, č. j. KŽ 21/06-71, je jednoznačně uvedeno, že „soudní exekutor musí v řízení postupovat bez zbytečných průtahů tak, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob. Kárný senát ve světle uvedené judikatury Ústavního soudu má za to, že průtahy v řízení před soudním exekutorem lze charakterizovat jako nečinnost tohoto exekutora, který neprovádí úkony směřující ke skončení věci v přiměřené lhůtě, i když tato nečinnost nemá zpravidla vliv

*na zákonnost rozhodnutí*⁶. Podobnou definici průtahů, jakož i skutečnost, že nečinnost soudního exekutora může založit jeho kárné provinění, senát Kárné komise Exekutorské komory konstatoval též např. v rozhodnutí ze dne 20. 2. 2009, č. j. KŽ 1/08-22. Výklad ustanovení § 2 a § 46 odst. 1 exekučního řádu a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, vztahujících se k povinnosti soudního exekutora postupovat bez zbytečných průtahů, tedy byl v minulosti proveden i samotným orgánem samosprávy exekutorů.

[43.] Přestože exekuční řád, občanský soudní řád ani Listina základních práv a svobod explicitně nedefinují pojem „průtah“, je zřejmé, že se jedná o neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností, s přihlédnutím k povaze a složitosti věci, chování účastníků či třetích osob, atd. (viz např. nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 663/01). V již jednou citovaném nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 225/01 je totiž např. uvedeno, že jednoznačným a protiústavním průtahem v řízení před správním orgánem je jeho prokázaná nečinnost po dobu více než 9 měsíců.

[44.] V nyní projednávaném případě je zřejmé, že ve shora označených dvou exekučních řízeních byly zjištěny průtahy trvající více než 12 měsíců. Přitom platí, že pokud v exekučním řízení není po dobu více než jednoho roku učiněn žádný úkon, musel by exekutor prokázat existenci silného a legitimního důvodu, který by tuto nečinnost odůvodnil. Kárný senát dospěl k závěru, že existence legitimního důvodu nečinnosti v žádném z těchto dvou řízení dána nebyla.

[45.] Pokud totiž soudní exekutor argumentoval tím, že v případě, kdy např. povinný nepracuje a nevlastní žádný majetek, je spis po dohodě s oprávněným dáván na tzv. dlouhodobou lhůtu a není dáván podnět k zastavení řízení, jelikož oprávněný má zájem na vymožení pohledávky a nikoliv na ukončení řízení, je tato argumentace bezesporu racionální. Za nepřijatelnou však považuje kárný soud praxi, kdy po tuto dobu exekutor nečiní prakticky vůbec žádné úkony, kterými by se např. pokusil zjistit, zda se v mezichase nezměnily majetkové poměry povinného. Periodicita těchto úkonů, výrazně překračující období jednoho roku, je zjevně nepřiměřená. Jinak řečeno, pochybení exekutora v popsáných řízeních primárně nespočívá v tom, že nepodal podnět k zastavení řízení, nýbrž v tom, že v těchto řízeních byl zcela nečinný a nečinil tedy žádné úkony k rychlému a efektivnímu ukončení exekuce.

[46.] Na základě uvedených skutečností kárný senát dospěl k závěru, že se Mgr. B. v popsáných dvou exekučních řízeních dopustil neodůvodněné a nepřiměřené nečinnosti. Tato nečinnost byla kárným senátem posouzena jako závažné porušení povinností stanovených zákonem, čímž byla naplněna skutková podstata kárného provinění soudního exekutora ve smyslu § 116 odst. 2 exekučního řádu.

VI. Závěr

[47.] Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Zejména zohlednil množství řízení, v nichž se Mgr. B. dopustil protizákonnosti, a z něhož je patrné, že se v jeho případě

a v daném období nejednalo o ojedinělé excesy, nýbrž o běžnou praxi. Proto považuje kárný senát za odpovídající uložení kárného opatření pokuty ve výši 10.000 Kč.

[48.] K závěru o uložení takto mírného trestu dospěl soud rovněž s ohledem na velmi specifické procesní okolnosti tohoto případu. Jak totiž plyne ze shora uvedeného, návrh na zahájení kárného řízení byl podán již dne 10. 4. 2009, tzn. před více než třemi lety, a to navíc v úplně odlišném procesním režimu, kdy toto řízení bylo původně vedeno přímo před Exekutorskou komorou. V důsledku výše zmíněné legislativní změny tato agenda přešla na Nejvyšší správní soud, a to dokonce i u již zahájených řízení. Jakkoliv Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/09 nepřisvědčil názoru zdejšího soudu, že již samotná tato změna je protiústavní, musel mít Nejvyšší správní soud na zřeteli zásadu, podle níž postupem času slábne obvinění a nebezpečnost spáchaného protiprávního činu.

[49.] Jinak řečeno, také samotná délka kárného řízení je určitým relevantním kritériem při zvažování výše uloženého trestu, jelikož je zřejmé, že již samotná existence kárného řízení negativně zasahuje právní sféru obviněného, čemuž nemůže plně zabránit ani dokonalé respektování principu presumpce neviny v kárném řízení. Nejen na trestně stíhané, ale i na kárně stíhané osoby lze totiž ve vztahu k průtahům vztáhnout závěr, který ÚS uvedl v nálezu III. ÚS 75/04 ze dne 5. 10. 2004: „... *nutno přihlídnout k tomu, že každá trestně stíhaná osoba je vystavena nejen psychickému tlaku specializovaných orgánů veřejné moci, nýbrž že trestní řízení samo o sobě může mít (a začasť také má) výrazné negativní dopady do osobní, pracovní (materiální) a rodinné sféry obviněného. Zbytečné, ničím neopodstatněné průtahy jsou potom způsobily tyto zásahy do jeho sociálních vazeb umocnit, a tudíž i jistou měrou přispět k jejich neodčinitelným důsledkům.*“ V konečném důsledku je pak v zásadě lhostejno, zda více než tři roky dlouhé trvání tohoto řízení je zapříčiněno zmíněnou legislativní změnou, rychlostí řízení u Ústavního soudu anebo jinými faktory, nezávislými na obviněném. Podstatná je právě okolnost, že k dlouhodobosti zásahu do právní sféry obviněného došlo nikoliv v důsledku jeho např. účelových obstrukcí, nýbrž zapříčiněním veřejné moci.

[50.] Navíc, zjištěná pochybení Mgr. B. dle názoru kárného soudu neplynula z úmyslu poškodit účastníky řízení, nýbrž spíše jen z „volného“ a pragmaticky pojatého výkladu zákonných ustanovení, často podloženého racionálními úvahami, a to navíc za situace, kdy praxe soudních exekutorů v tehdejší době objektivně ještě nebyla sjednocena metodickým vedením ministerstva ani judikaturou kárného soudu. Jak ostatně vyplynulo z vyjádření Mgr. B. v průběhu ústního jednání (a kárný žalobce toto vyjádření nerozporoval), od uskutečnění kontroly ústící v následné podání kárného návrhu změnil svoji dosavadní praxi z hlediska periodicity prováděných úkonů a zasílání exekučních příkazů, a to právě v návaznosti na zjištěná pochybení.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 6. září 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček

předseda kárného senátu